

Na starcie do własnej firmy

– poradnik dla przyszłych przedsiębiorców

#TEAMIFIRMA

I. Do ustalenia przed rejestracją firmy

Czy na pewno będziesz prowadzić działalność gospodarczą?	5
Kiedy działalność nie będzie uznana za działalność gospodarczą?	5
Jak można udowodnić prowadzenie działalności gospodarczej?	6
Jaką formę opodatkowania wybrać?	7
Zasady ogólne	7
Podatek liniowy	8
Ryczałt	10
Którą formę opodatkowania wybrać?	14
Jaki ZUS płaci przedsiębiorca, co można wybrać?	15
Do jakich ubezpieczeń ZUS musi zgłosić się przedsiębiorca?	15
Czym jest Ulga na start?	16
Kto może skorzystać z Ulgi na start?	16
Z jaką datą zgłosić się do ZUS-u?	17
Jak zarejestrować się do ZUS-u?	18
Jaki kod podać na formularzach ZUS-u?	19
Sposób opłacania składek ZUS	20
Kiedy musisz zarejestrować się do podatku VAT?	20
Kto musi zarejestrować się do podatku VAT?	21
Kiedy nie trzeba rejestrować się do podatku VAT?	22

Dobrowolna rejestracja do podatku VAT	22
Rejestracja jako podatnik VAT zwolniony	23
Termin rejestracji do VAT-u	23
Obowiązkowa rejestracja do VAT-u	23
Dobrowolna rejestracja do VAT – rezygnacja ze zwolnienia	24
Kiedy urząd odmówi rejestracji do VAT-u i nie powiadomi o tym?	25
Kogo dotyczą transakcje zagraniczne	26
Kto i kiedy musi zarejestrować się do VAT UE?	26
Jak zarejestrować firmę?	28
Rejestracja firmy online	28
W jaki sposób chcesz prowadzić księgowość: samodzielnie czy z pomocą biura rachunkowego?	29
Rodzaje ewidencji księgowej	30
Jak wygląda samodzielne prowadzenie księgowości?	31
Prowadzenie księgowości przez biuro rachunkowe	32

**W #TEAMIFIRMA
zawsze masz wsparcie**

**Zarejestruj firmę z pomocą
eksperta na darmowej
konsultacji**

- Otrzymasz fachowe wsparcie
- Zarejestrujesz firmę w 45 min

Magda Rojewska

Kierownik Biura Obsługi

Klienta IFIRMA

Do ustalenia przed rejestracją firmy

Czy na pewno będziesz prowadzić działalność gospodarczą?

Co jest działalnością gospodarczą dla celów podatkowych PIT? W kontekście opodatkowania PIT należy spojrzeć na definicję działalności gospodarczej z ustawy o podatku dochodowym osób fizycznych. Znajdziemy ją w art. 5a pkt 6 (dalej ustawy o PIT), który mówi, że za działalność gospodarczą uważa się działalność zarobkową – wytwórczą, usługową, handlową, budowlaną, prowadzoną we własnym imieniu bez względu na jej rezultat oraz w sposób zorganizowany i ciągły – z której przychody nie są zaliczane do innych źródeł.

Kiedy działalność **nie** będzie uznana za działalność gospodarczą?

Oprócz wskazania, co uważa się za działalność gospodarczą, istnieją również przesłanki wskazujące, kiedy danej działalności nie należy rozumieć jako działalności gospodarczej. Warunki wykluczające odnajdziemy w artykule 5b ustawy o PIT, który mówi, że za działalność gospodarczą nie uznaje się czynności, jeżeli łącznie spełnione są następujące warunki:

- Odpowiedzialność wobec osób trzecich za rezultat tych czynności oraz ich wykonywanie (z wyłączeniem odpowiedzialności za popełnienie czynów niedozwolonych), ponosi zlecający wykonanie tych czynności.
- Czynności są wykonywane pod kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonych przez zlecającego te czynności.
- Wykonujący te czynności nie ponosi ryzyka gospodarczego związanego z prowadzoną działalnością.

Sam wpis w CEIDG, jeśli łącznie są spełnione powyższe warunki – nie świadczy o prowadzeniu działalności gospodarczej w rozumieniu ustawy o PIT. Zauważmy, że dopiero łączne spełnienie powyższych warunków wyklucza rozpoznanie danych przychodów jako z działalności gospodarczej. Jeśli z powyższej listy, dotyczy nas jedno albo dwa zastrzeżenia, to wciąż możemy mówić o prowadzeniu działalności gospodarczej dla celów PIT, co oznacza, że możemy dla tych przychodów wybrać jeden z trzech sposobów opodatkowania firmy. Jeśli zaś dotyczą nas wszystkie trzy powyżej wskazane przesłanki, to mimo że działamy dla zysku, w sposób zorganizowany i we własnym imieniu, nie prowadzimy działalności gospodarczej.

Jak można udowodnić prowadzenie działalności gospodarczej?

Aby zabezpieczyć się przed negacją fiskusa, że dana działalność jest działalnością gospodarczą, można zastrzec w umowach z klientami warunki współpracy. Zapisy w umowie mogą stanowić, że np. odpowiedzialność za ryzyko gospodarcze oraz wobec osób trzecich będzie ponosić zleceniobiorca, że przedsiębiorca nie będzie podporządkowany kierownictwu Zleceniodawcy, będzie miał swobodę co do sposobu wykonywania pracy (swobodę, a nie pełną dowolność) itd. Przy czym, istotne jest, aby w rzeczywistości nie odbywały się czynności wyłączające uznanie danej działalności za działalność gospodarczą. Zapisy w umowie mają drugorzędne znaczenie. Jeżeli treść w umowie przeczy rzeczywistości, umowa nie jest brana pod uwagę, przy ocenie działalności gospodarczej przez fiskusa.

Buduj formę z #TeamIFIRMA!

Umów się na bezpłatną konsultację i załóż firmę bez wychodzenia z domu.

[Umów spotkanie →](#)

Jaką formę opodatkowania wybrać?

Podczas rejestracji firmy w CEIDG wybierasz formę opodatkowania, która wpływa na wysokość podatku oraz sposób prowadzenia dokumentacji i księgowości. Do wyboru są trzy opcje: skala podatkowa, podatek liniowy i ryczałt. Różnią się one w zakresie wysokości podatku, składki zdrowotnej oraz przysługujących preferencji podatkowych.

Zasady ogólne - skala podatkowa

Przy tej formie opodatkowania można odliczyć koszty, przysługuje najwięcej ulg podatkowych oraz wspólne rozliczenie się z małżonkiem.

Jakie stawki obowiązują w zasadach ogólnych podatku wg skali?

■ PIT

Dochód do 30 000 zł jest zwolniony z opodatkowania, oznacza to, że ta forma opodatkowania jako jedyna posiada tzw. kwotę wolną od podatku.

Podatek liczony jest progresywnie, a to oznacza, że do progu dochodu 120 000 zł stawka podatku wynosi 12%, powyżej wskazanego progu 32%.

Ważne! Jeśli prowadząc działalność wybierzesz opodatkowanie wg skali i jednocześnie uzyskujesz lub uzyskiwałeś w danym roku inne dochody podlegające rozliczeniu tym podatkiem (np. umowa o pracę, zlecenia, renta, emerytura), wówczas dochody z tych wszystkich źródeł będą liczone łącznie w zeznaniu rocznym. Pamiętaj, kwota wolna od podatku przysługuje tylko jedna, bez względu na liczbę źródeł przychodów. W sytuacji, gdy dalej będziesz zatrudniony na umowę o pracę, nie zapomnij zgłosić pracodawcy na PIT-2 oświadczenia o nie pobieraniu kwoty wolnej z twojego wynagrodzenia. Brak tej informacji może spowodować konieczność dopłaty podatku w zeznaniu rocznym.

- **ZUS**

Dla przedsiębiorców rozliczających się według skali podatkowej składka zdrowotna wynosi 9% osiągniętego dochodu. Jej wysokość nie może być jednak niższa niż 9% minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w pierwszym dniu roku składkowego. W roku składkowym trwającym od 1 lutego 2026 r. do 31 stycznia 2027 r. minimalna składka zdrowotna wynosi 432,54 zł miesięcznie.

Podatek liniowy

Podatek liniowy pozwala odliczyć koszty, przysługują ulgi podatkowe (choć jest ich mniej niż na zasadach ogólnych), nie można natomiast rozliczyć się wspólnie z małżonkiem.

Jakie stawki obowiązują w podatku liniowym?

- **PIT**

Stawka jest stała i wynosi 19% bez względu na osiągnięty dochód.

- **ZUS**

Dla przedsiębiorców rozliczających się podatkiem liniowym składka zdrowotna wynosi **4,9% osiągniętego dochodu**. Jej wysokość nie może być jednak niższa od składki obliczonej od minimalnej podstawy obowiązującej w danym roku składkowym. W roku składkowym trwającym od **1 lutego 2026 r.** do 31 stycznia 2027 r. minimalna składka zdrowotna wynosi **432,54 zł miesięcznie**.

Podatku liniowego nie mogą wybrać osoby, które w ramach działalności gospodarczej będą świadczyć usługi na rzecz byłego pracodawcy, odpowiadające czynnościom, które w danym roku podatkowym wykonywali ramach stosunku pracy. Chodzi tutaj o faktycznie wykonywane czynności

w ramach etatu. Jeśli na etacie pracownik wykonywał inne czynności, a inne będzie wykonywał dla ówczesnego pracodawcy w ramach działalności, wtedy już w pierwszym roku może wybrać opodatkowanie liniowe.

Przykład 1.

Pan Marek był zatrudniony w firmie ABC na stanowisku programisty. Umowę o pracę rozwiązał w lipcu 2026. Za miesiąc otworzył swoją działalność, w ramach której świadczy usługi programistyczne dla firmy ABC. Czy pan Marek może zastosować opodatkowanie liniowe?

Pan Marek nie może wybrać opodatkowania liniowego w roku 2026 (w danym roku świadczył tożsame usługi na etacie dla ówczesnego Pracodawcy, dlatego jest zobowiązany do opodatkowania tych przychodów skalą podatkową), natomiast może już takie wybrać dla roku 2027 (w danym roku już nie miał pracodawcy, co oznacza, że nie wykonywał tożsamych usług dla pracodawcy).

Przykład 2.

Pani Monika była zatrudniona na etacie jako sekretarka w firmie XYZ. W maju 2026 zakończyła pracę. Za dwa miesiące otworzyła swoją firmę, w ramach której świadczy usługi testerskie dla firmy XYZ. Czy Pani Monika może wybrać opodatkowanie liniowe dla swojej działalności?

Tak, pani Monika może wybrać podatek liniowy już w pierwszym roku prowadzenia swojej firmy, ponieważ w roku 2026 jako firma nie świadczyła takich samych usług dla ówczesnego pracodawcy, jakie świadczyła dla niego w ramach etatu.

Ryczałt

Na ryczałcie podatek jest liczony od przychodu. Ta forma opodatkowania wyklucza uwzględnianie kosztów, rozliczenie z małżonkiem oraz możliwość skorzystania z IP Box. Na ryczałcie można odliczyć ulgi, choć jest ich mniej niż w zasadach ogólnych.

Jakie stawki obowiązują na ryczałcie?

■ PIT

Podatek płacony jest od osiągniętego przychodu i stawka uzależniona jest od rodzaju dostawy, usługi, przykładowe stawki to: 3% dla działalności handlowej, 5,5% budowlanej, 8,5% usług najmu i dzierżawy, 12% świadczenia usług związanych z doradzaniem w zakresie sprzętu komputerowego, 14% usług architektonicznych, inżynierskich.

Obowiązujące stawki znajdziesz [tutaj](#) →

■ ZUS

Na ryczałcie składka zdrowotna uzależniona jest od osiągniętego progu przychodowego, a jej podstawa od osiągniętych przychodów. Jest ona ustalana jako określony procent przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw za IV kwartał poprzedniego roku (łącznie z wypłatami z zysku). Sama składka wynosi 9% tak ustalonej podstawy, dlatego jej wysokość różni się w zależności od progu przychodowego i zmienia się co roku wraz z wartością przeciętnego wynagrodzenia.

Na podstawie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za IV kwartał 2025 r., które wyniosło 9 228,64 zł, miesięczne składki zdrowotne przedstawiają się następująco:

Kwota przychodów rocznie	Składka zdrowotna miesięczna	Składka zdrowotna roczna
< 60 000 zł	498,35 zł (9 228,65 zł * 60% * 9%)	5 980,02 zł (498,35 zł * 12)
Od 60 000 zł do 300 000 zł	830,58 zł (9 228,65 zł * 9%)	9 966,96 zł (830,58 zł * 12)
> 300 000 zł	1 495,04 zł (9 228,65 zł * 180% * 9%)	17 940,48 zł (1 495,04 zł * 12)

Możliwość skorzystania z ryczału nie jest dostępna dla osób, które:

- zmieniły działalność z prowadzonej samodzielnie na działalność prowadzoną z małżonkiem,
- zmieniły działalność z prowadzonej w formie spółki małżonków na działalność wykonywaną przez jednego lub każdego z małżonków,
- zmieniły działalność z prowadzonej samodzielnie przez jednego małżonka na działalność prowadzoną samodzielnie przez drugiego małżonka, jeśli którykolwiek z małżonków przed zmianą opłacał podatek na zasadach ogólnych.

Dodatkowo z opodatkowania w formie ryczału od przychodów ewidencjonowanych zostały wyłączone niektóre rodzaje działalności, m.in.: przychody z prowadzenia aptek, kupna i sprzedaży wartości dewizowych czy przychody z działalności w zakresie handlu częściami i akcesoriami do pojazdów mechanicznych.

Należy również pamiętać, że z możliwości rozliczania się w formie ryczału dyskwalifikuje sprzedaż lub świadczenie usług (tożsamy) na rzecz byłego bądź obecnego pracodawcy w bieżącym i w poprzednim roku podatkowym.

Przykład 3.

Pan Jan w roku 2026 prowadził działalność opodatkowaną zasadami ogólnymi, którą zamknął w marcu. W czerwcu tego samego roku działalność w takim samym zakresie otworzyła żona pana Jana. Czy żona może dla swojej firmy zastosować ryczałt?

Nie, w roku 2026 żona pana Jana nie może zastosować ryczału.
Tę formę opodatkowania dla swojej firmy może wybrać dopiero od roku 2027.

Przykład 4.

Pani Anna zlikwidowała w marcu 2026 działalność opodatkowaną liniowo. W maju tego samego roku działalność w takim samym zakresie otworzył jej mąż. Czy może on dla swojej firmy wybrać podatek ryczałtowy?

Tak, mąż pani Anny może już od 2026 roku zastosować ryczałt, ponieważ pani Anna uprzednio miała działalność na podatku liniowym, którego prowadzenie nie wyklucza ryczałtu dla firmy męża. Warunek wykluczający ryczałt w danym roku jest tylko dla uprzednio prowadzonej działalności małżonka na zasadach ogólnych.

Ryczałtu nie mogą wybrać również osoby, które w ramach działalności będą sprzedawać towary lub świadczyć usługi na rzecz ówczesnego pracodawcy, jeśli nie upłynęły dwa lata od rozwiązania umowy o pracę.

Powyższe wyłączenie dotyczy tylko takich sytuacji, kiedy zakres sprzedawanych towarów lub świadczonych usług jest taki sam jak zakres czynności wykonywanych w ramach umowy o pracę w danym, lub poprzednim roku podatkowym.

Przykład 5.

Pan Marek był zatrudniony w firmie DEF jako tłumacz języka włoskiego. Umowę z firmą rozwiązał w maju 2026, a w lipcu tego roku założył swoją firmą świadczącą usługi tłumaczenia z języków obcych. Czy pan Marek może wybrać ryczałt dla swojej firmy?

To, czy pan Marek może wybrać ryczałt, zależy od szczegółów jego współpracy z ówczesnym pracodawcą:

- jeśli pan Marek jako firma w ogóle nie będzie świadczył w roku 2026 usług dla ówczesnego pracodawcy, może wybrać ryczałt już od 2026;
- jeśli pan Marek w ramach firmy w roku 2026 wyświadczy dla ówczesnego pracodawcy usługę tłumaczenia z języka włoskiego, nie może wybrać ryczałtu w latach 2026 oraz 2027, dochody musi opodatkować zasadami ogólnymi. Ryczałt może wybrać dopiero od roku 2028;
- jeśli pan Marek w ramach firmy w roku 2026 wyświadczy dla ówczesnego pracodawcy usługę tłumaczenia z języka angielskiego, może wybrać ryczałt w 2026, ponieważ nie są to takie same czynności, jakie wykonywał będąc na etacie.

**Księgowość zostaw
profesjonalistom**

A Ty? Rób swoje

Zleć księgowość →

Marlena i Kuba | księgowi w IFIRMA

Którą formę opodatkowania wybrać?

To, która forma opodatkowania będzie najlepsza, jest kwestią indywidualną przedsiębiorcy. U każdego inaczej kształtują się parametry przychodowe, kosztowe, a także każdemu mogą przysługiwać inne ulgi i w innej wysokości.

Dlatego przed wyborem optymalnego opodatkowania należy wziąć pod uwagę:

- czy możemy wybierać spośród wszystkich trzech możliwości,
- wielkość przewidywanych przychodów,
- wielkość przewidywanych kosztów,
- wysokość składek zdrowotnych, które są inne dla każdej z form opodatkowania,
- stawkę podatku,
- czy przysługuje wspólne rozliczenie z małżonkiem,
- możliwość rozliczenia straty podatkowej,
- rozliczenie ulg.

Na tej podstawie najlepiej dokonać symulacji obliczeń dla każdej z dostępnych form opodatkowania. Pomocny może okazać się kalkulator, który wesprze w oszacowywaniu obciążenia ZUS i podatkowego dla prognozowanych przychodów oraz przewidywanych ponoszonych kosztów w kolejnym roku.

Jaki ZUS płaci przedsiębiorca, co można wybrać?

Jako osoba, która prowadzi działalność gospodarczą podlegasz pod ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe, wypadkowe) oraz zdrowotne.

Do jakich ubezpieczeń ZUS musi zgłosić się przedsiębiorca?

■ Ubezpieczenie zdrowotne

Zgłoszenie do ubezpieczenia zdrowotnego jest obowiązkowe. Gwarantuje ono możliwość korzystania z publicznej służby zdrowia, bo obejmuje m.in. możliwość chodzenia do lekarza na NFZ. Możliwe jest odliczenie tej składki od dochodu/przychodu w przypadku: ryczałtu – odliczenie od przychodu 50% zapłaconego ZUS; podatku liniowego – odliczenie w kosztach lub od przychodu do limitu, który dla roku 2026 wynosi 14 100 zł. Odliczenie nie jest możliwe w przypadku opodatkowania na skali podatkowej.

Dodatkowo masz obowiązek zarejestrować się do ubezpieczeń społecznych (emerytalnego, rentowego i wypadkowego), jeśli jednoosobowa działalność jest Twoim jedynym tytułem do ubezpieczeń (np. nie pracujesz dodatkowo na etacie lub Twoje wynagrodzenie z pracy jest niższe niż minimalna krajowa), nie jesteś ubezpieczony w KRUS, nie masz uprawnienia do emerytury lub renty innej niż renta z tytułu niezdolności do pracy oraz nie masz możliwości skorzystania z Ulgi na start.

■ Ubezpieczenie społeczne

Ubezpieczenie społeczne obejmuje ubezpieczenie emerytalne, rentowe i wypadkowe. Rozliczając się na zasadach ogólnych lub według stawki liniowej, składki społeczne można zaliczyć w koszty uzyskania przychodu lub odliczyć od dochodu. Rozliczając się ryczałtem składki na ubezpieczenia społeczne można odliczyć od przychodu.

- **Ubezpieczenie chorobowe**

Ubezpieczenie chorobowe jest dobrowolne, ale tylko wtedy, gdy z działalności jesteś objęty obowiązkowym ZUS społecznym. Ubezpieczenie chorobowe pozwala na skorzystanie z zasiłku chorobowego podczas choroby przedsiębiorcy, a w przypadku rodziców również z zasiłku macierzyńskiego/tacierzyńskiego.

Czym jest Ulga na start?

Ulga na start to benefit dla nowych przedsiębiorców. Realizuje się on poprzez zwolnienie z opłacania składek społecznych przez pierwsze sześć pełnych miesięcy prowadzenia firmy.

Kto może skorzystać z Ulgi na start?

Z Ulgi na start mogą skorzystać osoby, które łącznie spełniają następujące warunki:

- rozpoczynają działalność po raz pierwszy lub podejmują ją ponownie po 60 miesiącach od ostatniego zawieszenia lub zamknięcia;
- w ramach działalności gospodarczej nie będą świadczyły usług na rzecz byłego pracodawcy, u którego w bieżącym lub w poprzednim roku kalendarzowym pracowali na etacie i wykonywali te same (tożsame) czynności.

Korzystając z Ulgi na start, należy pamiętać, że nie opłaca się w tym czasie składek na ubezpieczenia społeczne, a to znaczy, że jednocześnie nie odkłada się ich na emeryturę lub rentę, a także nie ma możliwości otrzymywania świadczeń z tytułu zasiłku chorobowego czy macierzyńskiego.

Ustawodawca przewidział możliwość rezygnacji z korzystania z Ulgi na start i zgłoszenia się do ubezpieczeń społecznych. Jednak decyzja ta jest nieodwracalna, a to znaczy, że ponownie z Ulgi na start osoby mogą skorzystać dopiero po 60 miesiącach (pięciu latach) od dnia zawieszenia lub likwidacji firmy.

Z jaką datą zgłosić się do ZUS-u?

Do ZUS-u należy zgłosić się z datą rozpoczęcia działalności firmy. Oznacza to, że dzień rozpoczęcia działalności firmy musi być pierwszym dniem podlegania pod ubezpieczenia zdrowotne lub/i społeczne. Jeśli uzyskałeś wpis do CEIDG, ale faktycznie nie rozpocząłeś działalności, nie podlegasz ubezpieczeniom. Natomiast jeśli podjąłeś działalność z datą późniejszą niż data wpisu do ewidencji, podlegasz ubezpieczeniom od daty faktycznego rozpoczęcia działalności.

W kontekście daty założenia firmy warto odnotować czas ulgi na start. Przysługuje ona przez pierwsze pełne sześć miesięcy prowadzenia firmy. Oznacza to, że rejestrując działalność nie od pierwszego, ale np. od drugiego i każdego kolejnego dnia miesiąca, niejako wydłużamy czas tej ulgi (o dni pozostałe do końca tego miesiąca). W rezultacie jesteśmy w stanie uzyskać prawie siedem miesięcy zwolnienia ze składek społecznych, w ramach Ulgi na start.

Przykład 1.

Pani Alicja rozpoczyna działalność 1.06.2026. Z tą datą musi zarejestrować się do ubezpieczenia zdrowotnego, chce skorzystać z Ulgi na start.

Zwolnienie z opłacania składek społecznych będzie jej przysługiwać do końca listopada. Co oznacza, że od 1.12.2026 musi już zarejestrować się do opłacania składek społecznych.

Przykład 2.

Pan Marcin rozpoczyna działalność 3.06.2026. Z tą datą musi zarejestrować się do ubezpieczenia zdrowotnego, chce skorzystać z Ulgi na start.

Zwolnienie z opłacania składek społecznych przysługuje mu do końca grudnia (wtedy minie sześć pełnych miesięcy od czerwca). Co oznacza, że od 1.01.2027 musi zarejestrować się do opłacania składek społecznych.

Jak zarejestrować się do ZUS-u?

Najprościej jest to zrobić wraz z rejestracją firmy, dołączając do wniosku CEIDG formularze zgłoszeniowe do ZUS-u. Dane z wniosku CEIDG są automatycznie przekazywane do ZUS-u, który na jego podstawie dokonuje odpowiedniej rejestracji. Wniosek o wpis firmy do CEIDG jest jednocześnie zgłoszeniem płatnika składek oraz ubezpieczonego.

Zgłoszenia do ubezpieczeń, należy dokonać na formularzach:

- **ZUS ZUA** – jeśli zgłaszasz się do ubezpieczeń społecznych i zdrowotnego (i dobrowolnie – chorobowego);
- **ZUS ZZA** – jeśli zgłaszasz się tylko do ubezpieczenia zdrowotnego, np. przy uldze na start lub jednocześnie pracujesz w ramach umowy o pracę i masz co najmniej minimalne krajowe wynagrodzenie.

Jeśli nie zgłosisz się do ubezpieczenia w trakcie rejestracji firmy w CEIDG, musisz zgłosić się do ZUS-u w ciągu 7 dni od daty rozpoczęcia działalności.

Jaki kod podać na formularzach ZUS?

Na drukach ZUS spotkasz dwa kody:

- **kod zawodu** – szczegółowe omówienie zagadnienia odnajdziesz w filmie: [Dlaczego muszę podawać kod zawodu do ZUS, skoro jestem na samozatrudnieniu? →](#)
- **kod tytułu ubezpieczenia** – jest to sześciocyfrowy kod ubezpieczenia, który jest inny dla poszczególnego planu opłacania ZUS oraz sytuacji przedsiębiorcy. Kod zgłoszeniowy ZUS składa się z sześciu znaków.

Podstawowe kody zgłoszeniowe ZUS-u

Kod tytułu ubezpieczenie - kod ZUS	Rodzaj zgłoszenia
05 10 xx	Do pełnego ZUS
05 40 xx	Do Ulgi na start
05 70 xx	Do ZUS preferencyjnego
05 90 xx	Do Małego ZUS Plus

Przedsiębiorca, który zakłada firmę najczęściej podaje kod 05 40 0 0. Podane w tabeli wartości XX to piąta i szоста cyfra, które zależne są od posiadania prawa do emerytury/renty oraz stopnia niepełnosprawności.

Jako piątą cyfrę wpisujesz:

0 – jeśli nie posiadasz prawa do emerytury lub renty,

1 – jeśli posiadasz prawo do emerytury,

2 – jeśli posiadasz prawo do renty.

Szóstą cyfrą będzie:

0 – jeśli nie posiadasz orzeczenia o niepełnosprawności,

1 – jeśli posiadasz orzeczenie o lekkim stopniu niepełnosprawności,

2 – jeśli posiadasz orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności,

3 – jeśli posiadasz orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Sposób opłacania składek ZUS

Składki należy wpłacać na swój indywidualny rachunek składkowy do 20. dnia miesiąca za miesiąc poprzedni. Wszystkie składki za jeden miesiąc (zdrowotne, społeczne itd.) opłacasz jednym przelewem, na którym wpisujesz tylko numer rachunku bankowego, który jest Twoim indywidualnym numerem rachunku składkowego (NRS). W przelewie nie musisz określać, jaki rodzaj składki opłacasz. Mikroprzedsiębiorcy składki mogą wpłacać też przekazem pocztowym lub pieniężnym.

Jeśli 20 dzień miesiąca przypada w sobotę, niedzielę lub święto, to składki musisz opłacić najpóźniej do pierwszego dnia roboczego następującego po tym dniu.

Indywidualny rachunek otrzymasz niezwłocznie po utworzeniu przez ZUS Twojego konta jako płatnika składek. Informacja o NRS przyjdzie na adres siedziby firmy albo na adres do korespondencji podany przez Ciebie w zgłoszeniu ZUS ZUA/ZZA. Numer rachunku składkowego możesz również wygenerować ze strony ZUS: eskladka.pl.

Składki musisz zapłacić za każdy miesiąc, w którym byłeś zgłoszony do ubezpieczeń, choćby jeden dzień. Przykładowo, jeśli rozpoczynasz działalność od 28 czerwca, to już za czerwiec musisz opłacić ZUS. Jeśli chodzi o składki społeczne, to są płatne proporcjonalnie do liczby dni, w których prowadziłeś firmę, zaś składki zdrowotne są niepodzielne.

Kiedy musisz zarejestrować się do podatku VAT?

Rozpoczynając działalność gospodarczą, nie musisz od razu rejestrować się jako podatnik VAT, choć jeśli chcesz, to możesz zarejestrować się dobrowolnie. Są jednak sytuacje, które nakładają bezwzględny obowiązek rejestracji do podatku VAT.

Kto musi zarejestrować się do VAT-u?

Obowiązek rejestracji do VAT masz w dwóch przypadkach.

1. Jeśli wartość sprzedaży przekroczy 240 000 zł w skali roku. Jeśli firmę otwierasz w trakcie roku wtedy kwotę zobowiązującą do rejestracji powinieneś wyliczyć proporcjonalnie wg wzoru: **240 000 * liczba dni prowadzenia działalności do końca roku / liczba dni w danym roku.**
2. Bez względu na wartość sprzedaży, jeśli wykonujesz czynności wymienione w art. 113 ust. 13 ustawy VAT.

W tym przypadku do VAT-u zobowiązuje już sama sprzedaż danego towaru/usługi.

Czynności zobowiązujące do rejestracji do VAT, wynikające z art. 113 ust. 13 ustawy VAT:

- sprzedaż towarów w związku z zawarciem umowy na odległość, czyli np. przez sklepy internetowe, takich jak:
 - preparatów kosmetyczne i toaletowych,
 - komputerów,
 - urządzeń elektrycznych,
 - sprzedaż części do pojazdów samochodowych i motocykli (dostawy hurtowe i detaliczne).
- świadczenie usług:
 - prawniczych,
 - w zakresie doradztwa,
 - jubilerskich.

Pełny katalog czynności, odnajdziesz w rozdziale: Lista towarów i usług, których sprzedaż wymaga rejestracji do VAT.

Kiedy nie trzeba rejestrować się do podatku VAT?

Do VAT nie musisz się rejestrować, jeśli:

1. Wartość sprzedaży w roku nie przekroczyła 240 000 zł (limit liczony proporcjonalnie). Jest to tzw. zwolnienie podmiotowe.
2. Nie wykonujesz czynności z art. 113 ust. 13 ustawy o VAT.
3. Wykonujesz wyłącznie czynności wprost zwolnione z podatku VAT (tzw. zwolnienie przedmiotowe). Są wymienione w art. 43 ustawy o VAT. To m.in: opieka medyczna, nauczanie języków obcych, opieka dentystyczna. W tym przypadku, nie musisz rejestrować się do VAT, nawet jeśli Twoja sprzedaż przekroczy 240 000 zł.

Na czym dokładnie polega zwolnienie przedmiotowe i podmiotowe przeczytasz w artykule: [Czy powinienem być płatnikiem VAT? →](#)

Dobrowolna rejestracja do podatku VAT

Nawet jeśli nie masz obowiązku rejestracji, to możesz dobrowolnie zgłosić się do VAT, czyli stać się aktywnym podatnikiem VAT. Tym samym dobrowolna rejestracja do VAT oznacza rezygnację ze zwolnienia VAT. W tej sytuacji zostaniesz zarejestrowany jako czynny podatnik VAT.

Rejestracja jako podatnik VAT zwolniony

Zgłoszenie rejestracyjne VAT-R możesz złożyć również, jeśli chcesz korzystać z przysługującego Ci zwolnienia z podatku. W tym przypadku zostaniesz zarejestrowany jako „podatnik VAT zwolniony”. Takie zgłoszenie nie jest jednak obowiązkowe, ponieważ ustawa nie nakłada obowiązku rejestracji podatników zwolnionych z VAT. Czyli możesz zdecydować:

- czy chcesz się zarejestrować jako podatnik VAT zwolniony,
- czy nie chcesz dokonywać żadnej rejestracji.

Termin rejestracji do VAT-u

Obowiązkowa rejestracja do VAT-u

Jeśli podlegasz obowiązkowej rejestracji do VAT, musisz się do niego zgłosić (czyli złożyć VAT-R) najpóźniej:

- w dniu poprzedzającym pierwszą sprzedaż towarów/usług objętych obowiązkowo rejestracją VAT (z art. 113),
- dzień przed transakcją, która spowoduje przekroczenie limitu 240 000 zł lub kwoty ustalonej proporcjonalnie.

Zatem do VAT należy zarejestrować się najpóźniej dzień przed dokonaniem pierwszej czynności podlegającej opodatkowaniu. Przepisy natomiast nie wskazują terminu granicznego, w jakim najwcześniej można złożyć takie zgłoszenie.

Dobrowolna rejestracja do VAT – rezygnacja ze zwolnienia

Jeśli otwierasz firmę i chcesz zrezygnować ze zwolnienia VAT już od początku, to do VAT musisz się zgłosić przed dniem wykonania pierwszej czynności firmowej (sprzedaży towaru/usługi). Przedsiębiorca, który chce zrezygnować ze zwolnienia z VAT, w kolejnych miesiącach musi zgłosić się do niego najpóźniej przed początkiem miesiąca, w którym rezygnuje ze zwolnienia. Obowiązek zgłoszenia się do VAT w przypadku rezygnacji ze zwolnienia tuż przed daną czynnością dotyczy jednorazowej sytuacji: pierwszej sprzedaży, którą rozpoczyna się wykonywanie działalności gospodarczej. Jeżeli moment ten minie, wtedy przedsiębiorca zwolniony z podatku może zarejestrować się do VAT najpóźniej przed początkiem miesiąca, w którym rezygnuje ze zwolnienia.

Przykład 1.

Pani Monika 13 maja założyła działalność gospodarczą. Przysługuje jej zwolnienie z VAT, jednak dobrowolnie chce być czynnym podatnikiem VAT już od początku funkcjonowania firmy.

W tej sytuacji pani Monika powinna zarejestrować się do VAT najpóźniej dzień przed pierwszą sprzedażą, jaką wykona.

Przykład 2.

Pan Jan 13 maja założył działalność gospodarczą. Przysługuje mu zwolnienie z VAT. Od maja do października chce korzystać ze zwolnienia z VAT, natomiast ze zwolnienia chciałby zrezygnować od listopada.

W tej sytuacji pan Jan musi zarejestrować się do VAT do końca października.

Kiedy urząd odmówi rejestracji do VAT-u i nie powiadomi o tym?

Urząd skarbowy nie dokona rejestracji do VAT i nie musi Cię o tym zawiadomić, jeżeli:

- dane podane w VAT-R są niezgodne z prawdą;
- podmiot nie istnieje;
- mimo podjętych udokumentowanych prób nie ma możliwości skontaktowania się z przedsiębiorcą albo jego pełnomocnikiem;
- przedsiębiorca nie stawia się na wezwania naczelnika urzędu skarbowego;
- z posiadanych informacji wynika, że przedsiębiorca może prowadzić działania z zamiarem wykorzystania działalności banków mających związek z wyłudzeniami skarbowymi;
- wobec tego podmiotu sąd orzekł, na podstawie odrębnych przepisów, zakaz prowadzenia działalności gospodarczej.

A promotional graphic for IFIRMA. On the left, a blue rectangular area contains the text 'VAT czy nie VAT?' in large white letters, followed by 'Dla księgowych IFIRMA to żadna filozofia' in smaller white letters. Below this is an orange button with the text 'Zleć księgowość →'. On the right, a man and a woman, Paulina and Kuba, are standing with their arms crossed. The woman is wearing a red top and glasses, and the man is wearing a dark shirt. The background behind them is a grid of blue and yellow squares.

VAT czy nie VAT?
Dla księgowych IFIRMA
to żadna filozofia

Zleć księgowość →

Paulina i Kuba | księgowi w IFIRMA

Kogo dotyczą transakcje zagraniczne

Jeżeli planujesz współpracę zagraniczną (zarówno z Unii Europejskiej, jak i spoza niej), musisz zarejestrować się do VAT UE. Co ważne, obowiązek ten dotyczy także przedsiębiorców zwolnionych z VAT.

Kto i kiedy musi zarejestrować się do VAT UE?

Czynności	Czynny podatnik VAT	Podatnik zwolniony z VAT
Nabywanie usług w UE i spoza UE	✓	✓
Świadczenie usług na terenie UE	✓	jeżeli wykonujesz je dla innego podatnika VAT UE ✓ jeżeli wykonujesz je dla firmy, która nie jest zarejestrowana do VAT UE ✗
Nabywanie towarów na terenie UE (WNT)	✓	roczna wartość nabytych towarów z UE nie przekroczyła 50 000 zł ✗ roczna wartość nabytych towarów z UE przekroczyła 50 000 zł ✓
Dokonywanie dostaw na terenie UE (WDT)	✓	✗

Zgłoszenia do VAT UE należy dokonać przed pierwszą transakcją, poprzez formularz VAT-R. Przykładowo: do VAT UE należy się zarejestrować, jeśli kupujesz reklamy na Facebooku. Obowiązek rejestracji jako podatnik VAT UE nie dotyczy świadczenia usług na rzecz osób fizycznych z innych krajów UE, które nie prowadzą działalności gospodarczej.

O obowiązku rejestracji jako podatnik VAT-UE przeczytasz na blogu ifirma.pl →

Jak wygląda proces rejestracji firmy?

1. Umów się na spotkanie online z ekspertem ifirma.pl
2. Wspólnie wypełnijcie zgłoszenie do ZUS-u i rejestrację do VAT-u
3. Skorzystaj z biura rachunkowego lub prowadź księgowość samodzielnie

Założ firmę sprawnie

Skorzystaj z pomocy ekspertów

Magda Rojewska

Kierownik Biura Obsługi

Klienta IFIRMA

Jak zarejestrować firmę?

Wypełniony wniosek do CEIDG możesz złożyć:

- przez Internet (rejestracja firmy online),
- osobiście w urzędzie lub drogą pocztową (do 1.11.2026 r.),
- przez pełnomocnika.

Rejestracja firmy online

Rejestracja firmy online to najpopularniejszy oraz najwygodniejszy sposób założenia firmy. Aby zarejestrować firmę przez Internet, należy skorzystać ze strony biznes.gov.pl. Po wejściu na portal wystarczy wybrać opcję „zarejestruj działalność gospodarczą” i wypełnić wniosek, a następnie podpisać go Profilem Zaufanym lub podpisem kwalifikowanym.

Rejestracja firmy online wymaga założenia konta przedsiębiorcy na biznes.gov.pl podczas pierwszego logowania. By skorzystać ze wszystkich funkcjonalności konta, należy podać mail przy rejestracji, niezależnie od sposobu logowania. Konto Przedsiębiorcy na biznes.gov.pl umożliwia załatwianie spraw urzędowych na jednej platformie, zamiast wizyt w różnych instytucjach, np. Urzędzie Stanu Cywilnego, Państwowej Inspekcji Pracy, ZUS, NFZ, Głównym Inspektoracie Transportu Drogowego, Urzędzie Ochrony Danych Osobowych, urzędach pracy czy urzędach skarbowych. Na biznes.gov.pl można zarejestrować, zawiesić, wznowić i zakończyć działalność gospodarczą, a także pozyskać zaświadczenia: o niezaleganiu w podatkach i ZUS, potwierdzające status podatnika VAT oraz uznanie kwalifikacji swojego zawodu lub uregulowanie świadczenia usług transgranicznych w Polsce.

W jaki sposób chcesz prowadzić księgowość: samodzielnie czy z pomocą biura rachunkowego?

Działalność gospodarcza wiąże się ze zdawaniem regularnych relacji o wysokości osiągniętych przychodów oraz poniesionych kosztów dla fiskusa. Oznacza to, że jeśli prowadzisz firmę, musisz prowadzić księgowość. Możesz to robić samodzielnie lub zlecić biuru rachunkowemu. Porównaj oba sposoby.

Serwis IFIRMA oferuje kompleksowe rozwiązania księgowe dla swoich klientów. Usługa Biura rachunkowego zapewnia każdemu klientowi dedykowanego księgowego, który profesjonalnie zajmuje się prowadzeniem rozliczeń firmy.

Działanie Biura rachunkowego IFIRMA

1.

Przydzielimy Ci indywidualną księgową

Wszystkie obowiązki związane z prowadzeniem księgowości Twojej firmy przejmie dedykowana księgowa.

2.

Szybko i wygodnie dostarczysz dokumenty

Przez aplikację IFIRMA, robiąc zdjęcie dokumentu, lub tradycyjnie kurierem albo pocztą.

3.

Wysyłamy Ci gotowe podsumowanie

Rozliczenia miesiąca i deklaracje wysyłamy online, zawsze na czas. Cała odpowiedzialność po naszej stronie.

Zleć księgowość →

Zgodnie z przepisami przedsiębiorcy księgowość prowadzić mogą na dwa sposoby:

- **księgowość uproszczona** – mogą ją prowadzić firmy, których przychody za poprzedni rok nie przekroczyły 2,5 mln euro;
- **księgowość pełna** – muszą ją prowadzić firmy, których ubiegłoroczny przychód przekroczył 2,5 mln euro. Mogą ją także wybrać firmy z niższymi obrotami (zamiast księgowości uproszczonej), jednak nie jest to obowiązek.

Ponieważ zdecydowana część startujących firm, wybiera księgowość uproszczoną, to na niej skupiamy się w dalszej części e-booka.

Rodzaje ewidencji księgowej

W księgowości uproszczonej wyróżniamy następujące rodzaje ewidencji:

- **podatkowa Księga Przychodów i Rozchodów** – w skrócie KPiR. Do jej prowadzenia są zobowiązani przedsiębiorcy, którzy dla swojej firmy wybrali opodatkowanie na zasadach ogólnych lub podatek liniowy. Ujmujemy w niej przychody oraz koszty.
- **ewidencja przychodów** – przeznaczona dla ryczałtowców. Wykazujemy w niej tylko przychody, ponieważ na ryczałcie nie przysługuje rozliczenie kosztów.

Dodatkowo w firmie należy prowadzić m.in.:

- **rejestry VAT** (ewidencję zakupów i sprzedaży VAT) – obowiązek ten spoczywa na czynnych podatnikach VAT,
- **ewidencję przebiegu pojazdu dla celów VAT** – w przypadku korzystania z samochodu do celów firmowych,
- **ewidencje środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych** – dla zakupów o wartości powyżej 10 000 zł,
- **ewidencję sprzedaży na kasie fiskalnej** – dotyczy przedsiębiorców dokonujących sprzedaży na rzecz osób fizycznych,
- **ewidencje kadrowe** – dotyczy firm zatrudniających pracowników.

Jak wygląda samodzielne prowadzenie księgowości?

Mogłoby się wydawać, że samodzielnie prowadzenie księgowości, to jedynie wprowadzanie odpowiednich kwot w odpowiednie rubryki, w odpowiedniej dacie. Proste! Czy na pewno? Pierwsze trudności może sprawić ustalanie właściwej kwoty. W zależności od rodzaju kosztu odliczeniu może podlegać inna część (100%, 50%, 75%, 20%) poniesionego wydatku. Kolejnym utrudnieniem może być zaksięgowanie danego wydatku czy przychodu w odpowiednim okresie. Zdarza się, że tę samą fakturę dla celów VAT i dla celów PIT trzeba zaksięgować w innej dacie. Odpowiednie zapisy, ile czego można odliczyć i w jakim terminie zaewidencjonować, znajdziemy oczywiście w ustawach, jednak ustaw, które trzeba znać, jest kilka, przepisów paręset, a przedsiębiorca jest tylko jeden.

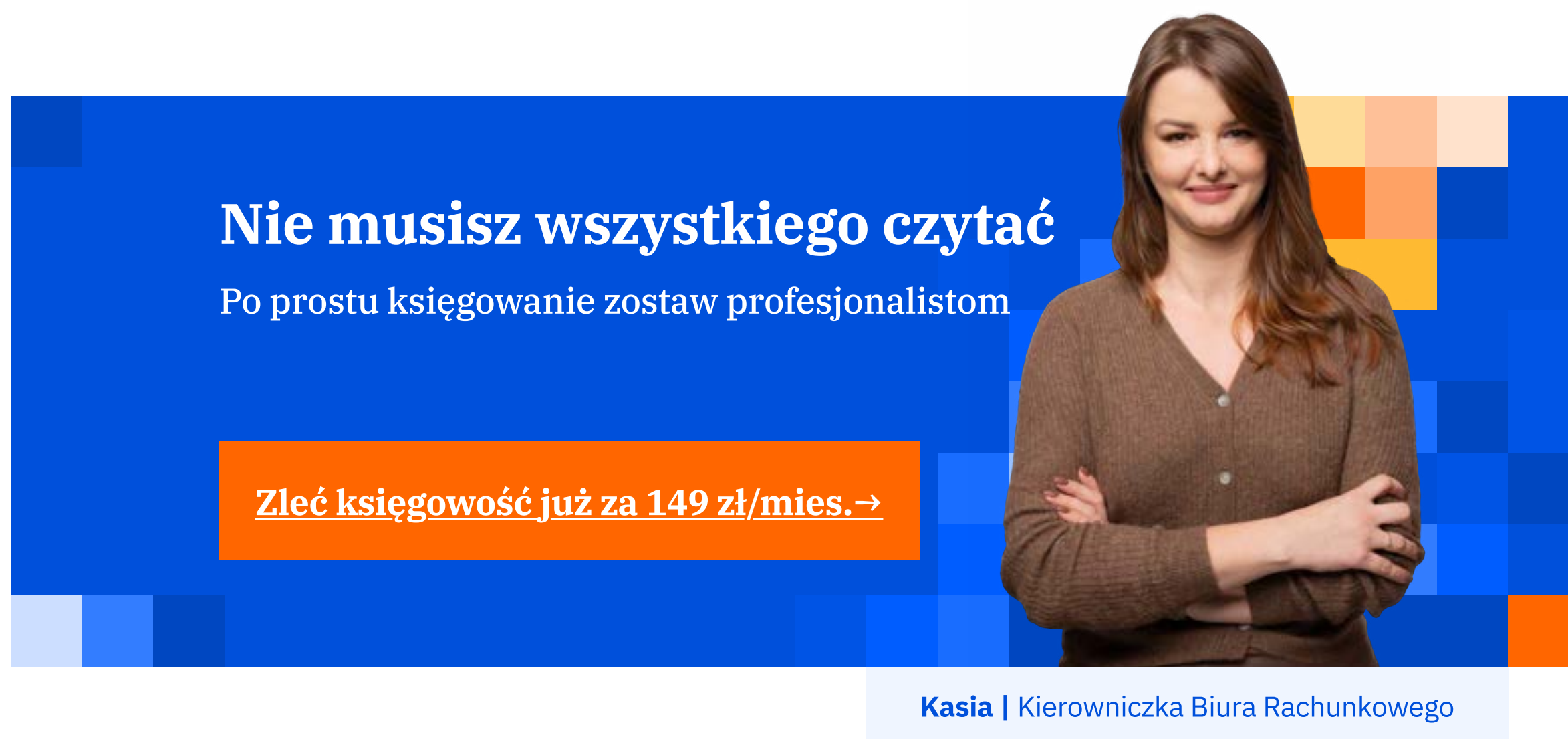
Dodatkowo samodzielna księgowość wiąże się z obliczaniem oraz wysyłaniem deklaracji podatkowych (m.in. PIT, VAT, VAT UE) oraz ZUS na własną rękę i w odpowiednim terminie. Choć same kwoty są wyliczane przez programy komputerowe, to jednak są kalkulowane na podstawie danych wprowadzonych przez przedsiębiorcę, co może przysparzać problemów w świetle często zmieniających się przepisów, które czasem wchodzi w życie w połowie roku. Prowadząc samodzielnie księgowość, trzeba także samemu pamiętać o terminach podatkowych. O ile samodzielna księgowość może sprawdzać się dla firm z małą liczbą dokumentów, to już tym wystawiającym więcej dokumentów, może ona zajmować za dużo czasu.

Prowadzenie księgowości przez biuro rachunkowe

Księgowość prowadzona przez biuro rachunkowe ściąga z przedsiębiorcy ryzyko. Nie oznacza to, że wszystkie ewentualne problemy związane z firmą przejmuje na siebie biuro, jednak na pewno zaksięguje wydatki w odpowiedniej wysokości, a w konsekwencji poprawnie obliczy podatki, składki ZUS. Biuru jest również łatwiej dotrzymać terminów podatkowych, ponieważ celem jego pracy jest zadbanie o poprawność oraz terminowość rozliczeń z urzędem skarbowym i z ZUS-em. Jest też na bieżąco ze stale zmieniającymi się przepisami i interpretacjami podatkowymi. Ponadto, jeśli dostarczane przez przedsiębiorcę dokumenty przychodowe lub kosztowe będą zawierały braki lub będą niepoprawne, to obowiązkiem biura rachunkowego jest reakcja na nie i wskazanie, co należy poprawić. Przekazanie księgowości biuru rachunkowemu pozwoli spać spokojniej.

Biura rachunkowe posiadają także ubezpieczenia OC na prowadzone usługi. Nie oznacza to jednak, że za błędy w księgowości firmy odpowiada księgowy. Nawet jeżeli powierzyłeś częściową odpowiedzialność wyspecjalizowanej księgowej w zakresie prowadzenia ksiąg podatkowych, to i tak to Ty ponosisz całościową odpowiedzialność przed urzędem skarbowym za ewentualne nieprawidłowości księgowe.

Każde biuro rachunkowe może określić zakres swojej odpowiedzialności. Trzeba tu jednak zaznaczyć, że choć biuro rachunkowe dobrze policzy podatki, podpowie w niektórych sprawach, wskaże odpowiednie przepisy, a także poinstruuje w przypadku błędów i sposobu ich poprawy, to nie ma uprawnień doradztwa podatkowego. Doradcy podatkowi mają ustawowo inny zakres zadań i uprawnienia.

Nie musisz wszystkiego czytać
Po prostu księgowanie zostaw profesjonalistom

Zleć księgowość już za 149 zł/mies. →

Kasia | Kierowniczka Biura Rachunkowego

#TEAMIFIRMA

I w sporcie, i w biznesie konsekwencja i determinacja pomagają dotrzeć na szczyt.

W #TeamIFIRMA wierzymy, że liczy się też wsparcie.

Wystartuj.

Spróbuj podzielać na swoim.

Zarejestruj firmę →